

Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja

Doc. dr. sc. Ružica Vuk

GEOGRAFSKI ODSJEK

Prirodoslovno-matematički fakultet

Sveučilište u Zagrebu

Ključni dokumenti

- ODLUKA o eksperimentalnoj provedbi i praćenju provedbe kurikuluma GOO u 12 OŠ i SŠ u 2012./2013. i 2013./2014. školskoj godini
- ODLUKA o IZMJENI ODLUKE eksperimentalnoj provedbi i praćenju provedbe kurikuluma GOO u 12 OŠ i SŠ u 2012./2013. i 2013./2014. školskoj godini
- Osnovne odrednice i smjernice za implementaciju Kurikuluma GOO
- Kurikulum GOO

IZBOR ŠKOLA

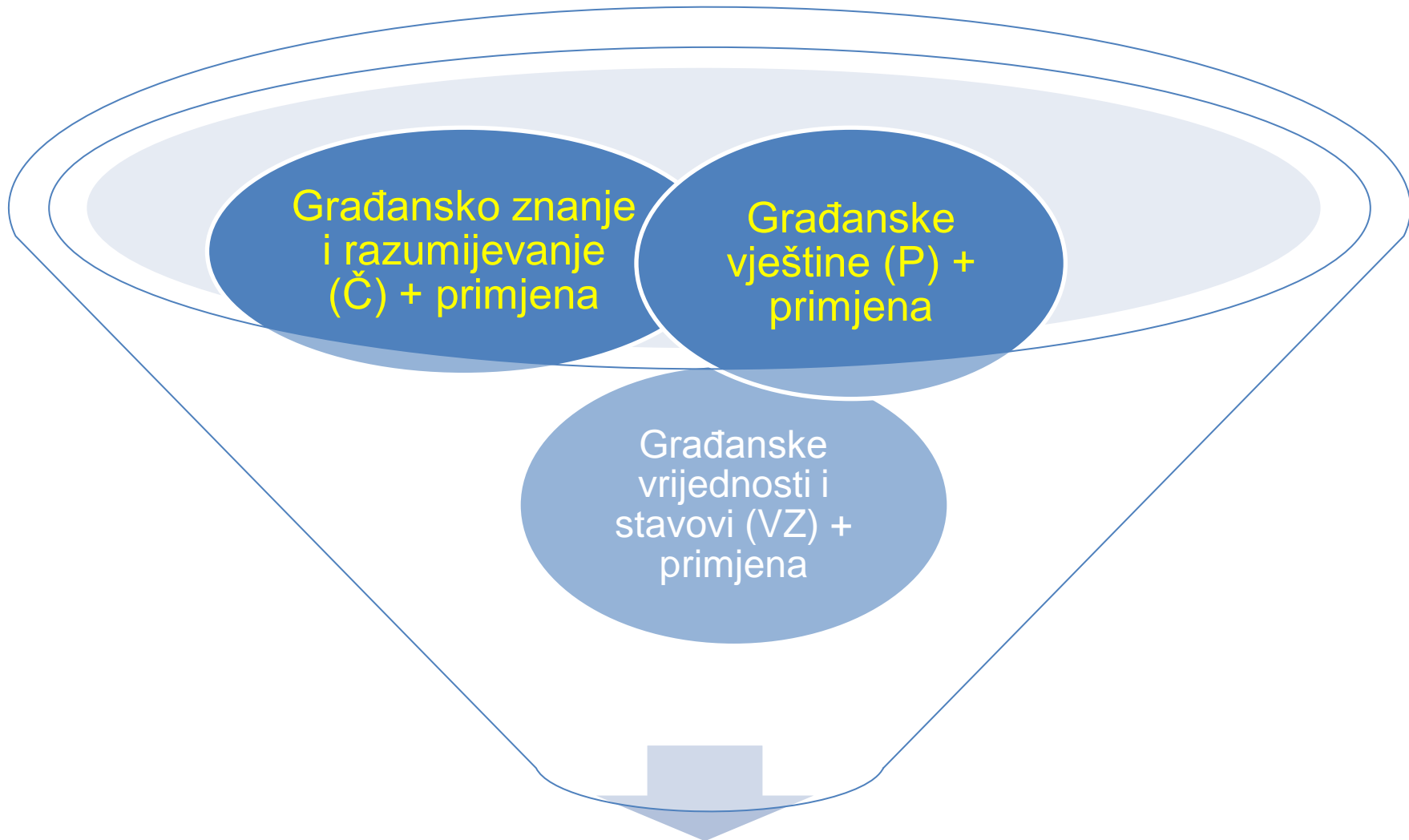
MREŽA MLADIH HRVATSKE (IPA projekt Novo doba ljudskih prava i demokracije u školama)	MZOS + AZOO
OŠ I. G. Kovačić, Petrinja	OŠ “Đuro Ester”, Koprivnica
OŠ “I. G. Kovačić”, Duga Resa	III. OŠ Čakovec, Čakovec
OŠ Siniše Glavaševića, Vukovar	OŠ Pavleka Miškine, Zagreb
OŠ I. G. Kovačić, Velika	OŠ Matije Gupca, Zagreb
Ekonomska i turistička škola, Daruvar	Gimnazija “Fran Galović”, Koprivnica
SŠ Obrovac, Obrovac	SŠ Dugo Selo, Dugo Selo

Implementacija i svrha

- 35 sati nastave **i/ili** izvannastavnih aktivnosti
- Vrednovanje: AZOO + NCVVO + Istraživačko obrazovni centar za ljudska prava, FF + MZOS
- ⇨ donošenje **kurikuluma za obvezno uvođenje** u škole

Osnovne odrednice i smjernice za implementaciju *Kurikuluma GOO*

- Cjelovit razvoj **građanske kompetencije**
- Podjednaki razvoj **strukturnih** i **funkcionalnih dimenzija**: ČINJENIČNO + PROCESUALNO + VRIJEDNOSNO ZNANJE + PRIMJENA STEČENOG ZNANJA u školi i lokalnoj zajednici

Funkcionalne dimenzije

Nastavni plan GOO-a

1.-4. razred	Obvezno međupredmetno	20
	Obvezno INA + projekti + moduli	15
5.-6. razred	Obvezno međupredmetno	20
	Obvezno INA + projekti + moduli	15
7.-8. razred	Obvezno međupredmetno	20
	Obvezno INA + projekti + moduli	15
	IZBORNI PREDMET	35
1.-2. razred	OBVEZNI PREDMET	35
	Obvezno međupredmetno	15
3.-4. razred	Obvezno modularno + tematski (struka)	20
	Obvezno INA + projekti + moduli	15

CILJEVI ZA 5.-8.//1. i 2. RAZRED

Ciljevi 5.-8. razred

- razvoj **znanja, vještina** te usvajanje **vrijednosti i stavova** potrebnih **za** učinkovito **ostvarivanje uloge građanina RH**
- **svijest o sebi** kao demokratskim građanima RH (poznavanje svojih prava i odgovornosti) koje proizlaze iz Ustava i zakona;
- stjecanje znanja o **vrijednostima i načelima na kojima se Republika Hrvatska razvija**
- razumijevanje uloge, institucija i načina na koje **vlast upravlja demokratskim procesima**, razlika između demokratskog i nedemokratskog djelovanja vlasti te uloge građana u demokratskom razvoju Hrvatske;
- neovisno, aktivno i odgovorno **sudjelovanje u demokratskom odlučivanju**;

Ciljevi 5.-8. razred

- razviti društvene **komunikacijske i suradničke vještine**, kritičku političku i građansku pismenosti, svijest o važnosti angažiranosti pojedinca za osobnu i zajedničku dobrobit te vještine uočavanja i rješavanja aktualnih društvenih problema na različitim razinama;
- njegovati osjećaj domovinske pripadnosti, pripadnosti svom nacionalnom identitetu te otvorenost i poštovanje identiteta drugih;
- osposobiti učenike da razumiju, zagovaraju i u odnosima s drugima primjenjuju načela ljudskog dostojanstva, otvorenosti, ravnopravnosti, pravednosti, vladavine prava, nenasilja i solidarnosti te odgovornog gospodarenja prirodnim i društvenim resursima.

Područja ostvarivanja

- **PREDMETI** + SRO+ izvannastavne aktivnosti + istraživački projekti i humanitarne akcije (u suradnji s lokalnom zajednicom, osobito organizacijama civilnog društva)

Koje se aktivnosti očekuju od učitelja?

- **Predmetni učitelj** ugrađuje teme građanskog odgoja i obrazovanja u svoj INPP tako da ih povezuje s postojećim predmetnim temama (u suradnji s djelatnicima škole, roditeljima, stručnjacima, predstavnicima vlasti, organizacijama civilnog društva i gospodarskim subjektima)
- koristi participativne, istraživačke i suradničke metode učenja i poučavanja, ali i različite izvore informiranja (kritički pristup društvenoj, političkoj, kulturnoj i gospodarskoj stvarnosti, uočavanje problema, zajedničko traženje rješenja i provjeravanje njihove učinkovitosti).

- učenicima ostaviti prostora za:
- promatranje i analizu događaja u društvu,
- kritičku analizu tekstova iz udžbenika i školske literature te medijskih informacija,
- simulaciju događaja i igranje uloga,
- poticati ih na organizaciju i sudjelovanje u humanitarnim i drugim akcijama civilnog društva te na dobrovoljni rad na različitim razinama,
- prepustiti im organizaciju i vođenje diskusija, debata i radionica,

- osigurati im sudjelovanje u javnim raspravama,
- osigurati im promatranje rada zakonodavne i izvršne vlasti te sudova i policije,
- organizirati posjete odgovarajućim istraživačkim ustanovama, organizacijama civilnog društva, javnim ustanovama koje skrbe za bolesne i nemoćne i sl.

Provedbene aktivnosti

- izbor predsjednika razreda i izbor za vijeće učenika, donošenje razrednih i školskih pravila ponašanja te određivanje sankcija za njihovo kršenje, ...
- **uređivanje** razrednih i školskih **novina**, **izrada plakata**, **izložba fotografija**;
- **istraživačke aktivnosti**
- **rasprave** o aktualnim pitanjima o kojima postoje suprotstavljena mišljenja u društvu;
- analitički i strategijski pristup **rješavanju problema**;
- **dobrovoljni i humanitarni rad** u zajednici, posjete dječjim domovima

Provedbene aktivnosti

- povezivanje učenja za građanska, politička, gospodarska, socijalna i kulturna prava s **obilježavanjem posebnih dana**
- **istraživački projekti** o kulturnim raznolikostima i zajedničkoj hrvatskoj kulturi (simboli, običaji, jezik, glazba, predmeti, jela ...)
- **obilježavanje** najvažnijih **blagdana** vjerskih zajednica u Hrvatskoj;
- **posjete** muzejima i povijesno značajnim spomenicima ili lokalitetima;
- **posjete** državnim institucijama i tijelima, praćenje rada Sabora preko medija, razgovori s predstavnicima parlamentarnih i lokalnih političkih stranaka, obraćanje nositeljima vlasti i lokalnim političarima;

Provedbene aktivnosti

- sudjelovanje u odgovarajućim **akcijama organizacija civilnog društva**;
- kreativne **radionice za očuvanje okoliša**;
- **uzgoj ekoloških proizvoda** u školskim zadrugama i vrtovima;
- **posjeti tvrtkama, razgovori s gospodarstvenicima i malim poduzetnicima, sajmovi poslova** itd.

Strukturne dimenzije građanske kompetencije

Ljudskopravna dimenzija građanske kompetencije

- dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske
- ravnopravnost u odnosu na dob, spol, te **etničku**, **vjersku**, klasnu i drugu pripadnost, **rasu** i druge razlike
- poštivanje vladavine prava
- suzbijanje neljudskog, ponižavajućeg i nepoštenog (koruptivnog) ponašanja
- suzbijanje društvene isključenosti i drugih oblika diskriminacije pojedinca

Politička dimenzija građanske kompetencije

- modeli demokracije
- vlast i demokratsko upravljanje državom
- sudjelovanje građana u demokratskom upravljanju na lokalnoj i nacionalnoj razini (kandidiranje i izbor)
- istraživanje i rješavanje problema lokalne i nacionalne zajednice

Društvena dimenzija građanske kompetencije

- društvene komunikacijske vještine
- timski rad
- upravljanje emocijama
- upravljanje sukobima
- volontiranje i razvoj socijalne solidarnosti

Kulturološka dimenzija građanske kompetencije

- razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta
- interkulturalna osjetljivost, interkulturalni dijalog
- osvještavanje i uklanjanje stereotipa i predrasuda

Gospodarska dimenzija građanske kompetencije

- odgovorno gospodarstvo, poduzetnost i poduzetništvo
- pravo i odgovornosti u očuvanju i raspolaganju nacionalnim bogatstvima
- pravo na učenje za konkurentnost na tržištu - prava potrošača

Ekološka dimenzija građanske kompetencije

- ustavne odredbe o pravu na zdravu okoliš
- **održivi razvoj** Republike Hrvatske
- uloga građana u održivom razvoju

